

USTAWA

z dnia 24 lutego 1989 r.

o niektórych warunkach konsolidacji gospodarki narodowej oraz o zmianie niektórych ustaw.

Art. 1. 1. Na terenie województwa lub jego części albo w odniesieniu do określonego podmiotu gospodarczego, w rozumieniu przepisów o działalności gospodarczej, mogą być wprowadzone na czas określony szczególne warunki gospodarowania oraz funkcjonowania podmiotów gospodarczych w celu sprawdzenia nowych rozwiązań techniczno-organizacyjnych i ekonomicznych (eksperyment gospodarczy).

2. Akt określający warunki eksperymentu gospodarczego może w wyjątkowych, gospodarczo uzasadnionych przypadkach i w zakresie określonym w ust. 1 wprowadzać rozwiązania odmienne od przewidzianych w ogólnie obowiązujących odpowiednich przepisach ustawowych. W takich przypadkach przepisów ogólnie obowiązujących nie stosuje się w zakresie objętym odmiennością rozwiązań zawartych w akcie określającym warunki eksperymentu.

3. Akt, o którym mowa w ust. 2, nie może naruszać przepisów dotyczących praw osób trzecich.

Art. 2. Aktem określającym warunki eksperymentu gospodarczego jest:

- 1) w odniesieniu do terenu województwa lub jego części — rozporządzenie Rady Ministrów, wydane na wniosek właściwej wojewódzkiej rady narodowej,
- 2) w odniesieniu do określonego podmiotu gospodarczego — umowa między tym podmiotem a ministrem właściwym ze względu na przedmiot działalności podmiotu gospodarczego lub ze względu na przedmiot umowy. Umowę zawiera się za zgodą Rady Ministrów.

Art. 3. Składniki majątkowe mienia państwowego mogą być oddane osobom prawnym lub fizycznym do korzystania z nich, w formie przewidzianej w prawie cywilnym, w celu prowadzenia działalności gospodarczej.

Art. 4. 1. W celu przyspieszenia procesów demopolizacyjnych i rozwoju konkurencyjności, lepszego wy-

korzystania środków produkcji oraz poprawy efektywności gospodarki, Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określić:

- 1) szczególne warunki podziału, łączenia lub likwidacji przedsiębiorstw państwowych,
- 2) szczególne zasady przyspieszonego postępowania w sprawie poprawy gospodarki przedsiębiorstwa państwowego, a także przyspieszonego postępowania upadłościowego w stosunku do takiego przedsiębiorstwa.

2. W zakresie uregulowanym rozporządzeniami, wydanymi na podstawie ust. 1, nie stosuje się:

- 1) przepisów określających podział, łączenie lub likwidację przedsiębiorstwa państwowego, zawartych w innych ustawach i aktach wydanych na ich podstawie,
- 2) przepisów o trybie postępowania w sprawie poprawy gospodarki przedsiębiorstwa państwowego oraz sprawie upadłości w stosunku do takiego przedsiębiorstwa.

3. Decyzję w sprawie podziału, łączenia oraz likwidacji przedsiębiorstwa państwowego, w warunkach określonych w ust. 1 pkt 1, podejmuje Prezes Rady Ministrów:

- 1) z własnej inicjatywy,
- 2) na wniosek organu założycielskiego lub rady pracowniczej przedsiębiorstwa albo organu antymonopolowego

— po zasięgnięciu opinii organów przedsiębiorstwa i na podstawie wyników analizy efektywności przewidywanych skutków takiej decyzji.

Art. 5. 1. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii właściwych organów samorządu, może odwołać dyrektora przedsiębiorstwa państwowego lub zawiesić w czynnościach kierownika innej jednostki organizacyjnej, do których stosuje się przepisy o podatku dochodowym od osób prawnych, jeżeli w takim przedsiębiorstwie lub

takiej jednostce ustalono rażąco wysokie ceny towarów i usług oraz obiektów i robót budowlanych w rozumieniu art. 8 ustawy z dnia 26 lutego 1982 r. o cenach (Dz. U. z 1988 r. Nr 27, poz. 195) lub ceny w wysokości przekraczającej maksymalne wskaźniki wzrostu cen umownych, o których mowa w art. 13 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 powołanej ustawy.

2. Przepisu ust. 1 nie stosuje się, jeżeli wartość towarów i usług oraz obiektów i robót budowlanych, o których mowa w powołanym przepisie, nie jest większa niż 30% wartości sprzedaży w okresie, w którym stosowano rażąco wysokie ceny lub ceny w wysokości przekraczającej maksymalne wskaźniki wzrostu cen umownych. Okres ten nie może być krótszy niż miesiąc.

3. Prezes Rady Ministrów, po zasięgnięciu opinii właściwych organów samorządu, może także odwołać dyrektora lub zawiesić w czynnościach kierownika, o których mowa w ust. 1, jeżeli w roku podatkowym suma podatku dochodowego z tytułów określonych w art. 18 ust. 4 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12) przekracza 10% uzyskanego dochodu.

4. Do decyzji Prezesa Rady Ministrów, o której mowa w ust. 1 i 3, nie stosuje się przepisów o właściwości organów oraz o trybie odwoływania i zawieszania w czynnościach.

Art. 6. Do trybu zasięgania opinii, o której mowa w art. 4 ust. 3 i art. 5 ust. 1 i 3, stosuje się odpowiednio przepis art. 26 ustawy z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123, z 1986 r. Nr 17, poz. 88 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181).

Art. 7. 1. W gospodarczo uzasadnionych przypadkach rada pracownicza i kierownik zakładu sporządzającego bilans lub kierownik takiego zakładu, w którym nie ma rady pracowniczej, mogą wystąpić do organu założycielskiego z wnioskiem o podział przedsiębiorstwa państwowego przez wyłączenie tego zakładu z przedsiębiorstwa w celu utworzenia samodzielnego podmiotu gospodarczego.

2. Do podziału, o którym mowa w ust. 1, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 1.

Art. 8. 1. Organy kontroli i inspekcji, podporządkowane naczelnym i centralnym organom administracji państwowej oraz organizacjom spółdzielczym, nie mogą prowadzić kontroli i inspekcji lub lustracji w zakresie organizacji i celowości działalności podmiotów gospodarczych.

2. Rada Ministrów może ustanawiać także, inne niż określone w ust. 1, ograniczenia ustalonego w ustawach zakresu kontroli podmiotów gospodarczych przez organy kontroli i inspekcji, o których mowa w powołanym przepisie.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do przedsiębiorstw państwowych i jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej oraz Ministrowi Spraw Wewnętrznych, a także do przedsiębiorstw państwowych i jednostek podległych Ministrowi Sprawiedliwości, działających przy zakładach karnych.

Art. 9. 1. Zrzeszenia przedsiębiorstw państwowych ulegają rozwiązaniu w terminie trzech miesięcy od dnia wejścia ustawy w życie.

2. W razie utworzenia przez podmioty, które należały do rozwiązanej zrzeszenia, spółki handlowej lub innej struktury organizacyjnej przewidzianej w przepisach prawa, sąd rejestrowy przed wpisem do rejestru takiej spółki lub struktury zwraca się do organu antymonopolowego o zajęcie stanowiska. Sąd odmawia rejestracji, jeżeli akt o utworzeniu spółki lub innej struktury organizacyjnej narusza przepisy o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym w gospodarce narodowej.

Art. 10. 1. Sejm dokonuje okresowych ocen wprowadzania w życie i wykonywania przepisów ustawy.

2. Rada Ministrów przedstawia Sejmowi, nie rzadziej niż co pół roku, informację o wykorzystaniu uprawnień wynikających z przepisów art. 1 i 2 oraz art. 4 i 5.

Art. 11. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1974 r. — Prawo lokalowe (Dz. U. z 1987 r. Nr 30, poz. 165) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 14 w ust. 2:

a) w pkt 2 po wyrazach „a także” dodaje się wyraz „lokali”;

b) dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) lokali użytkowych w budynkach zarządzanych lub użytkowanych przez jednostki gospodarki uspołecznionej.”;

2) w art. 29:

a) w ust. 1:

— pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) domów jednorodzinnych i lokali w innych domach stanowiących własność osób fizycznych oraz domów i lokali sprzedanych przez Państwo osobom fizycznym, jeżeli co najmniej w części są zamieszkiwane przez właścicieli lub ich osoby bliskie w rozumieniu art. 9 ust. 1, a także oddanych w najem lub bezpłatne używanie na podstawie art. 33 ust. 3.”;

— po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) domów wielomieszkaniowych zbudowanych przez osoby fizyczne w celu sprzedaży znajdujących się w nich lokali.”;

— w pkt 9 wyrazy „jeżeli są używane na cele związane z ich zakresem działania” skreśla się;

— pkt 11 otrzymuje brzmienie:

„11) pracowni artystycznych i lokali służących do prowadzenia działalności gospodarczej, wybudowanych ze środków osób fizycznych na dzierżawionym od Państwa gruncie, jeżeli osoby te, ich pełnoletnie dzieci lub rodzice korzystają z nich zgodnie z przeznaczeniem.”;

b) w ust. 2 powołanie „ust. 1 pkt 1—3” zastępuje się powołaniem „ust. 1 pkt 1—3a”, a po powołaniu „pkt 11” stawia się kropkę i pozostałe wyrazy od „a także” do „rodziców” skreśla się;

3) art. 32 skreśla się;

4) w art. 33 w ust. 3 wyrazy „w trybie art. 25 ust. 2” zastępuje się wyrazami „jednostki organizacyjnej, o której mowa w art. 25 ust. 1, oraz lokalu mieszkalnego stanowiącego odrębną nieruchomość”;

- 5) w art 69 w ust powołanie „art 14 ust. 2 pkt 2 i 3 zastępuje się powołaniem „art 14 ust. 2 pkt 2 3a

Art. 12. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. z 1987 r. Nr 35, poz. 201) wprowadza się następujące zmiany

- 1) w art. 29 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W gospodarczo uzasadnionych wypadkach rada pracownicza i dyrektor przedsiębiorstwa państwowego, za zgodą ogólnego zebrania pracowników mogą wspólnie wnioskować do organu założycielskiego o:

- 1) wyrażenie zgody na przekształcenie przedsiębiorstwa w spółkę,
- 2) likwidację przedsiębiorstwa i oddanie osobie prawnej lub fizycznej składników mienia państwowego do korzystania z nich, w formie przewidzianej w prawie cywilnym, w celu prowadzenia działalności gospodarczej.”;

- 2) rozdział 13 skreśla się.

Art. 13. W ustawie z dnia 25 września 1981 r. o samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego (Dz. U. Nr 24, poz. 123, z 1986 r. Nr 17, poz. 88 i z 1987 r. Nr 33, poz. 181) w art. 24 w ust. 1 pkt 5 skreśla się.

Art. 14. W ustawie z dnia 29 kwietnia 1985 r. o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 22, poz. 99, z 1987 r. Nr 21, poz. 124 i z 1988 r. Nr 24, poz. 170) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 23 po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:
„2a. W wypadku budowy domu wielomieszkańcowego

w celu sprzedaży znajdujących się w nim lokali wielkości udziałów właścicieli poszczególnych lokali we współużytkowaniu wieczystym gruntu określa się w umowach sprzedaży lokali”

- 2) w art. 38 w ust. 4 po powołaniu „art. 24” dodaje się wyrazy „według cen określonych w umowie”

Art. 15. W ustawie z dnia 28 stycznia 1987 r. o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym w gospodarce narodowej (Dz. U. Nr 3, poz. 18) po art. 14 dodaje się art. 14a w brzmieniu:

Art. 14a. W razie stwierdzenia praktyk monopolistycznych, wymienionych w art. 8 i 11 lub o których mowa w art. 13 i 14, organ antymonopolowy może wydać decyzję nakazującą zaniechanie tych praktyk oraz określającą związane z tym obowiązki jednostki gospodarczej.”

Art. 16. 1. Podjęty eksperyment gospodarczy można prowadzić po ustaniu mocy obowiązującej przepisów art. 1 i 2.

2. Postępowanie w sprawach prowadzonych na zasadach i w trybie, określonych na podstawie art. 4 ust. 1 lub w art. 7, nie zakończone do dnia obowiązywania tych przepisów, toczy się nadal na tych zasadach i w tym trybie.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z tym że art. 1 i 2 oraz art. 4—7 obowiązują do dnia 31 grudnia 1990 r.

Przewodniczący Rady Państwa: w z. *K. Barcikowski*
Sekretarz Rady Państwa: *Z. Surowiec*